

Bindestreg

Bindestreg bruges ved forkortelser og ved nogle former for sammensatte ord, fx ved sammensætning med tal. Bindestreg kan også bruges, når et ord deles ved linjeskift. Vi bruger også bindestreg, hvis ord starter eller slutter med det samme: Der er både dame- og herretøjsbutikker i centeret. Bindestreg kan også bruges i lange ord for at tydeliggøre meningen med ordet.

Hej!
Jeg er en 14-årig pige, der hedder Laura.

Jeg elsker at se TV-serier.
Min yndlingsserie hedder Helles Have, og omdrejningspunktet i den serie er Helle, der planter blomster.

I 2022 skal det danske herrelandshold deltage i VM-fodbold.

I kantinen serveres der frokost fra klokken 12.00-13.00, og du kan købe kage ved 14-tiden.

Du skal huske at spise C-vitamin om vinteren.

Den 56-årige mand er indlagt på sygehuset med en hjerte-kar-sygdom. Han har pakket en taske med underbukser og -trøjer. Han har også taget en roll-on deodorant med.

Anførelstegn

“ ”

Anførelstegn kender du måske også som “gåseøjne” eller “citationstegn”. Vi bruger anførelstegn på skrift for at markere direkte tale, citater eller udtryk. Anførelstegn kan også bruges for at markere noget, man ikke tror på, eller noget, der menes ironisk.

Anførelstegn kan grafisk markeres på flere måde:

<< ... >>

“ ”

> ... <

...

I går sagde min lærer: “Hvorfor græder en firkant? Fordi den er så kantet.”

“Var det ikke sjovt?” spurgte han.

Han syntes selv, at han var “morsom”.

“Må jeg godt tage en is?” spørger Josefine sin far.

Frederik leger med biler. “Mon den røde bil er hurtigst?” tænker han.

Mor siger til far: “Hvis du vasker op, så støvsuger jeg.”

Patricia læser i bogen “De gule tårne”, og hun synes, den er god. Hun fortæller sin lillebror, at den er god. “Den vil jeg også læse så,” svarer lillebroren.

Kolon

Du sætter kolon foran noget, du opremser, eller som en forklaring eller et eksempel på det, du vil vise. (Mysteriet var afklaret: Carl var morderen.) Kolon bruges også foran et citat eller direkte tale. (Pia siger: "Du er sød.") Kolon kan i mange tilfælde erstatte ordet "nemlig". (Der er to børn, der er inviteret: Gertrud og Henrik.)

I matematik kender du kolon fra, når du angiver et målestoksforhold. (1:15)

Jeg ønsker mig kun to ting til min fødselsdag: en hund og en mobiltelefon.

Min farmor afslørede én af gaverne i går. Hun sagde: "Jeg har købt en gave til dig, der kan sige vuf."

Vi ses til min fødselsdagsfest: lørdag d. 29. december.

Jeg skal bruge tre ingredienser til maden: løg, kartofler og mælk.

Dennis hvisker til Lars: "Vil du med i kantinen efter dansktimen?"

På min dør til værelset har jeg skrevet: Bank på, hvis du vil lukkes ind.

Komma

,

Komma bruges i sætninger, når noget skal adskilles. Der er mange kommaregler, du skal huske, og her er nogle af de vigtigste: Komma mellem helsætninger (sætninger, hvor der er et udsagnsled og grundled i hver sætning), komma ved opremsning, komma foran henførende stedord, komma ved indskudt sætning og komma foran "men".

Til jul ønsker jeg mig en ny skoletaske, en kat og en hue.

Min mor siger, at jeg allerede har en god hue.

X O X O

Den hue, jeg har, er pæn, men ikke varm nok.

X X O O

Det er fredag, og naboerne holder fest.

O X X O

Komma mellem to
helsætninger.

Til aftensmaden skal vi bruge kartofler, løg, oksekød og salt.

Opremsnings-
komma.

(som)

Det var Mikkel, der var chefen på kontoret.

X O X O

Når som og der kan byttes
ud med hinanden, er det et
henførende stedord, og der
skal komma foran.

Kagen, der smagte godt, blev spist hurtigt.

Indskudt sætning, der kan
undlades.

Parenteser

()

De parenteser, der nævnes her, er dem, der kaldes "runde parenteser". Disse parenteser bruges, når en forklaring skal indskydes i en sætning.

De runde parenteser kender du måske også fra matematik, hvor de i et regnestykke viser, hvis noget skal regnes før noget andet. Fx $2 + 3 (8 \cdot 9) =$

Min yndlingsfilm Dødens Gab (1975) handler om hajer.

Mine to søskende (Betty og Bertram) er tvillinger.

I bogen kan du læse om Jolly Juvel (se kapitel 6), der er sørøver.

Mette Frederiksen (født 1977) er statsminister i Danmark.

Kommareglerne (fx reglen om opremsningskomma) skal du lære i skolen.

Mads Runesen (skolens inspektør) holdt en tale sidste skoledag.

Punktum

Punktum er måske det vigtigste tegn, fordi det viser, hvornår en sætning stopper, og en ny begynder. Punktummet bruges til at dele en tekst ind i selvstændige dele. Punktum bruges også til at angive forkortelser eller som "tøveprikker".

Efter punktum starter du altid med stort begyndelsesbogstav på nær efter angivelse af fx ordenstal eller datoer. (Margrethe d. 2. har fødselsdag.) (Det er den 5. april i morgen.)

Jeg går i 7. klasse. Min søster går i 3. klasse.

Om tirsdagen spiller jeg badminton. Jeg skal til
turnering d. 4. september i Odense.

Jeg glæder mig, men er også nervøs ...

Den danske grundlov blev indført 05.06.1849.

Til morgenmad spiser jeg cornflakes. Min mor siger, det er sundt.

Festen starter klokken 19.15. Det koster 45 kr. pr. person at deltage.

"Nu stopper du med at skrigе, ellers ..."

Husk

Aldrig punktum
efter overskrifter!

Skråstreg

Skråstreg bruges, når vi viser to muligheder, fx: Han kommer kl. 9.00 med tog/bus. Vi bruger også skråstreg ved angivelse af dato (d. 5/7) eller for at skelne mellem et tidsrum: Skoleåret 21/22 er lige begyndt.

I matematikken bruges skråstregen ved angivelsen "per". Fx "Fuglen flyver 15 m/sek."

Min livret er en kylling/karry-ret fra den lokale restaurant. D. 24/12 skal vi fejre juleaften. Her spiser vi dog ikke kylling.

Jeg ønsker mig et løbehjul, der kan køre 20 km/timen.

Jeg elsker sprogfagene i skolen (tysk/engelsk/spansk).

Anders spiste $1/4$ af lagkagen. Den sidste $3/4$ spiste hans søster.

Du kan købe billigt hundefoder på vufvufmad.dk/tilbud.

Lørdag formiddag/middag skal vi en tur i skoven med børnene.

Spørgsmåls- tegn

Spørgsmålstegnet bruges, naturligvis, når der stilles et spørgsmål. (Vil du med i Bilka?)

Tegnet erstatter et punktum, og du skal derfor starte med stort bogstav efter et spørgsmålstegn.

“Hvorfor må jeg ikke købe en kanin, mor?”

“Hvem skal passe den, Egon?” svarer mor.

“... Og hvordan vil du få råd til kaninfoder?”

Spørgeord:

Hvem

Hvorfor

Hvad

Hvor

Hvordan

Hvornår

Hvis

Hvilken

Hvilken farve er din yndlingsfarve? Det er ikke gul, vel?

Vil du have pizza, eller vil du hellere have pasta? Cola eller Fanta?

Udråbstegn

Udråbstegnet erstatter et punktum, når der er angivet et udråb, en ordre, en opfordring, et ønske eller for at vække opmærksomhed omkring noget.

Du skal starte med stort begyndelsesbogstav efter et udråbstegn, der erstatter et punktum, men ikke efter direkte tale.

Hallo!

Lytter du efter? Hallo! Jeg vil gerne sige noget!

Jeg har lige læst den bedste bog i mit liv.
Jubiii!

“Hænderne op!” skreg røveren. Kunderne i banken blev bange.

Stemningen var god. “AGF vandt i går!” jublede Søren.

Du er ikke rigtig klog!

Nu skal du slappe lidt af!

Sæt dig ned og vær stille!

Ræk mig lige mælken!

Vi ses!

Du er bare irriterende!

Hej Valdemar!